Emro Science and Education
Open-access scientific journal
Journal homepage: https://journal.emro.uz
OPEN ACCESS

CONFERENCE PAPER OPEN ACCESS

Vol. 1 No. 4 (2024) · “Milliy iqtisodiyotni barqaror rivojlantirish va yuqori iqtisodiy o‘sish sur’atlarini t... DOI: 10.5281/zenodo.24320718

ta´minlashning ustivor yo´nalishlari´´ mavzusidagi xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

Soliq tizimini raqamlashtirishni davom ettirish va zamonaviy texnologiyalarni joriy etish.

Xalqaro tajribani o‘rganib, uni mahalliy sharoitga moslashtirish.

Yuqoridagi chora-tadbirlarni amalga oshirish orqali O‘zbekistonda foyda solig‘i tizimi samaradorligini oshirish va iqtisodiyotning barqaror rivojlanishini ta'minlash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi Soliq kodeksi.
2. Elektron hisobotlarni topshirish bo‘yicha amaliy tavsiyalar: www.soliq.uz
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarorlari va farmonlari.
4. Toshkent moliya instituti o‘quv qo‘llanmalari (2018-yil).
5. Jahon banki va Xalqaro valyuta jamg‘armasi (IMF) tomonidan O‘zbekistonda soliqqa tortish tizimi haqida o‘rganishlar (2022-yil).
6. Karimov Sh.A. "O‘zbekistonda soliq islohotlari va ularning tadbirkorlikka ta'siri", Toshkent, 2020-yil.

Usmonov R.T. "Soliq yukini optimallashtirishning dolzarb masalalari", Toshkent, 2021-yil.

O‘ZBEKISTONNING 2024-YILDAGI INVESTITSIYASI

Qosbergenov Uluğbek Niyetbayevich
Berdaq nomidagi Qoraqalpoq davlat universiteti Iqtisodiyot fakulteti talabasi
MirzanovBerdaq Joldasbaevich
Qoraqalpoq Davlat Universiteti
Bugalteriya hiosbi va audit kafedrasi

ANNOTATSIYA; O‘zbekistonning 2024-yil uchun investitsiya siyosati mamlakat iqtisodiyotini diversifikatsiya qilish, innovatsion sohalarni rivojlantirish va yangi ish o‘rinlarini yaratishga qaratilgan. Joriy yilning dastlabki to‘qqiz oyida mamlakatga 23,6 milliard dollar xorijiy sarmoya kirib kelgan bo‘lib, yil yakunida bu ko‘rsatkich oshishi kutilmoqda. "Yashil" energetika, sanoat infratuzilmasini rivojlantirish, sog‘liqni saqlash va boshqa sohalarda qator yirik loyihalar amalga oshirilmoqda. Saudiyadan 2,5 milliard dollar investitsiya jalb qilish rejalari, shuningdek, xalqaro moliya institutlari bilan hamkorlik bu jarayonni tezlashtirishga xizmat qiladi

KALIT SO‘ZLAR: O‘zbekiston 2024, xorijiy investitsiyalar, yashil energetika, iqtisodiy diversifikatsiya, sanoat kooperatsiyasi yangi ish o‘rinlari, Saudiya Arabistoni investitsiyalari, xalqaro moliya institutlari, quyosh va shamol energiyasi, infratuzilma modernizatsiyasi

ABSTRACT; Uzbekistan's investment policy for 2024 focuses on economic diversification, fostering innovative sectors, and creating new jobs. In the first nine months of the year, the country attracted $23.6 billion in foreign investments, with expectations for further growth by year-end. Significant projects are underway in green energy, industrial infrastructure development, and healthcare. Plans include attracting $2.5 billion in investments from Saudi Arabia and leveraging international financial institutions to enhance economic progress. Green energy initiatives aim to launch solar and wind power plants with capacities of 2.6 GW and 900 MW, respectively

Published: 23.12.2024

Cite this article: Qosbergenov Uluğbek Niyetbayevich, Mirzanov Berdaq Joldasbaevich (2024). O‘zbekistonning 2024-yildagi investitsiyasi. Emro Science and Education, 1(4). https://doi.org/10.5281/zenodo.24320718

© 2024 The Author(s). Published by Emro Science and Education. This is an open access article.

KEY WORDS: Uzbekistan 2024, foreign investments, green energy, economic diversification, industrial cooperation, job creation, Saudi Arabian investments, international financial institutions, solar and wind energy, infrastructure modernization

АННОТАЦИЯ; Инвестиционная политика Узбекистана на 2024 год направлена на экономическую диверсификацию, развитие инновационных отраслей и создание новых рабочих мест. За первые девять месяцев года страна привлекла 23,6 млрд долларов иностранных инвестиций, а по итогам года ожидается рост этой суммы. Ведутся масштабные проекты в области зеленой энергетики, модернизации инфраструктуры и здравоохранения. Планируется привлечение 2,5 млрд долларов инвестиций из Саудовской Аравии, а также активное сотрудничество с международными финансовыми институтами. Особое внимание уделяется строительству солнечных и ветровых электростанций мощностью 2,6 ГВт и 900 МВт соответственно

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: Узбекистан 2024, иностранные инвестиции, зеленая энергетика, экономическая диверсификация, промышленная кооперация, создание рабочих мест, инвестиции Саудовской Аравии, международные финансовые институты, солнечная и ветровая энергия, модернизация инфраструктуры

KIRISH.

O‘zbekiston 2024-yilda o‘z iqtisodiy rivojlanishini yangi bosqichga olib chiqish maqsadida xorijiy investitsiyalarni jalb qilishni ustuvor vazifa sifatida belgilab oldi. Bu yondashuv mamlakat iqtisodiyotini diversifikatsiya qilish, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va yangi ish o‘rinlarini yaratishga xizmat qiladi. 2024-yilning dastlabki oylarida jalb qilingan 23,6 milliard dollar miqdoridagi xorijiy sarmoyalar mamlakatning iqtisodiy salohiyatini kengaytirishda muhim qadam hisoblanadi. Shu bilan birga, ekologik toza energiya manbalarini rivojlantirish va infratuzilmani modernizatsiya qilishga katta e’tibor qaratilmoqda, bu esa uzoq muddatli iqtisodiy barqarorlikni ta’minlashga qaratilgan.

METODOLOGIYA.

O‘zbekistonning 2024-yildagi investitsiya rejasi va yutuqlari 2024-yilda O‘zbekiston iqtisodiy rivojlanishni jadallashtirish uchun xorijiy sarmoyalarni keng jalb etishni davom ettirmoqda. Yilning dastlabki to‘qqiz oyida mamlakatga 23,6 milliard dollar xorijiy investitsiya kirib kelgan. Yil yakuniga qadar ushbu ko‘rsatkich yana oshib, 2017–2024 yillar davomida jalb qilingan sarmoyalar umumiy miqdori 100 milliard dollardan oshishi kutilmoqda. Buning natijasida 120 ta yirik loyihalar amalga oshirilib, ko‘plab yangi ish o‘rinlari yaratilmoqda.Mamlakatda ekologik toza (“yashil”) energiya rivoji ustuvor yo‘nalishlardan biri bo‘lib, bu sohada 2024-yilda umumiy quvvati 2,6 gigavattga teng quyosh elektr stansiyalari va 900 megavatt shamol stansiyalarini ishga tushirish rejalashtirilgan. Bu jarayon Saudiya Arabistoni, Xitoy, Fransiya kabi mamlakatlar kompaniyalari bilan hamkorlikda amalga oshirilmoqda.Shuningdek, Saudiya Arabistoni O‘zbekistonga 2024-yilda 2,5 milliard dollarlik sarmoya kiritishni rejalashtirgan. Bu mablag‘ “yashil” energetika, sog‘liqni saqlash, infratuzilmani modernizatsiya qilish kabi sohalardagi loyihalarga yo‘naltiriladi.Bundan tashqari, Toshkent viloyatida 2024–2026-yillar oralig‘ida 26 milliard dollarlik yirik loyihalarni amalga oshirish kutilmoqda. Buxoro viloyatida esa 320 million dollarlik yangi to‘qimachilik korxonalari qurilishi boshlanadi. O‘zbekistonning joriy investitsiya siyosati iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish, sanoat kooperatsiyasini rivojlantirish va hududlarda yangi ish o‘rinlarini yaratishga qaratilgan. Xalqaro moliya institutlari va xorijiy hamkorlar bilan aloqalar ushbu maqsadlarga erishishda muhim o‘rin tutmoqda

NATIJA VA MUHOKAMA

2024-yilda O‘zbekiston investitsiyalari bir qator yutuqlar va istiqbolli yo‘nalishlarni o‘z ichiga oldi. Xorijiy investitsiyalar hajmi yilning dastlabki to‘qqiz oyida 23,6 milliard dollarga yetib, mamlakatning iqtisodiy salohiyatini oshirishda muhim o‘rin tutdi. Investitsiyalar ko‘proq sanoat, yashil energetika va infratuzilmani rivojlantirishga yo‘naltirildi. Misol uchun, quyosh va shamol elektr stansiyalarining umumiy quvvati 3,5 gigavattga yaqinlashtirildi, bu energiya barqarorligi va ekologik xavfsizlikni ta'minlashda katta ahamiyatga ega.

1. Ijobiy natijalar: Investitsiyalarning hududiy taqsimoti ko‘plab viloyatlarning iqtisodiy rivojlanishini jadallashtirdi, jumladan, Toshkent va Buxoro viloyatlarida yangi sanoat korxonalari tashkil etildi

2. Yashil energetikadagi muvaffaqiyatlar:

O‘zbekistonning “yashil” energetikani rivojlantirish sohasidagi sa’y-harakatlari 2024-yilda sezilarli natijalarga olib keldi. Saudiya Arabistoni, Xitoy va Fransiya kompaniyalari bilan hamkorlikda qurilgan yangi quyosh va shamol elektr stansiyalari energiya mustaqilligini oshirishga xizmat qilmoqda. Jumladan, 2,6 gigavattlik quyosh stansiyalari va 900 megavattlik shamol stansiyalari ishga tushirildi.

3. Hududiy rivojlanish va sanoat kooperatsiyasi:

Toshkent viloyatida 26 milliard dollarlik, Buxoroda esa 320 million dollarlik investitsiya loyihalari amalga oshirilmoqda. Ushbu loyihalar qishloq joylarda yangi ish o‘rinlari yaratish va sanoat infratuzilmasini rivojlantirishga yordam bermoqda.

4. Iqtisodiy diplomatiya samarasi:

Investitsiyalarni jalb qilishda xalqaro moliya institutlari va diplomatik missiyalar faol ishtirok etdi. Bu O‘zbekistonning global iqtisodiyotdagi o‘rnini mustahkamlash va xorijiy sarmoyadorlar ishonchini oshirishda muhim bo‘ldi

5. Muhokama va muammolar:

Investitsiyalarning ijobiy natijalariga qaramay, ba’zi muammolar ham mavjud. Jumladan, jalb qilingan sarmoyalarni samarali o‘zlashtirish, hududlar o‘rtasida teng taqsimlash va korruptsiya xavfini minimallashtirish zarur. Shuningdek, yangi texnologiyalarni joriy qilish jarayonida mahalliy mutaxassislarning yetishmasligi masalasi ko‘tarilmoqda.

Umuman olganda, O‘zbekistonning 2024-yildagi investitsion faoliyati mamlakatning uzoq muddatli iqtisodiy barqarorligiga xizmat qiluvchi qadam bo‘ldi. Biroq, bu yo‘lda investitsiyalarni boshqarish samaradorligini oshirish muhim ahamiyat kasb etadi.

XULOSA.

O‘zbekistonning 2024-yildagi investitsiya siyosati mamlakatning iqtisodiy barqarorligini mustahkamlash va yangi rivojlanish yo‘nalishlarini qo‘llab-quvvatlashda muhim rol o‘ynadi. Xorijiy investitsiyalar hajmining ortishi, xususan, “yashil” energetika va sanoat infratuzilmasi sohalaridagi loyihalar, iqtisodiy o‘sishga ijobiy ta’sir ko‘rsatdi. Saudiya Arabistoni, Xitoy va Fransiya kabi yirik mamlakatlar bilan hamkorlikda amalga oshirilgan loyihalar energiya mustaqilligini oshirishga xizmat qilmoqda. Shu bilan birga, investitsiyalarning samarali boshqarilishi va hududlar bo‘yicha teng taqsimlanishi, hamda yangi texnologiyalarning joriy etilishidagi muammolarni bartaraf etish muhim vazifa bo‘lib qolmoqda. Kelgusi yillarda ushbu jarayonlarning muvaffaqiyatli davom etishi uchun samarali boshqaruv tizimlari, shuningdek, xalqaro hamkorlikni mustahkamlash zarur bo‘ladi. O‘zbekistonning investitsiya salohiyati sezilarli darajada oshib, iqtisodiy barqarorlik va ekologik xavfsizlikni ta’minlashda muhim o‘rin tutadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O‘zbekiston Prezidenti Matbuot xizmati - O‘zbekistonning investitsion siyosati va 2024 yilgi iqtisodiy yutuqlari haqida rasmiy ma'lumotlar va hisobotlar.

2. Investitsiya va iqtisodiy diplomatiya tahlillari - Invexi.org sayti, 2024 yilda investitsiyalarni jalb qilish va iqtisodiy diplomatiya haqida yangiliklar.
3. O‘zbekiston Milliy statistika qo‘mitasi - 2024 yilda xorijiy investitsiyalarni jalb qilish bo‘yicha statistika va iqtisodiy ma'lumotlar.
4. Xalqaro moliya institutlari - Jahon banki va Xalqaro valyuta fondi kabi tashkilotlarning O‘zbekistonda amalga oshirilayotgan loyihalar va investitsiya tahlillari.
5. Investitsiya forumlari va tahlillar - Xalqaro hamkorlik va investitsiyalarni qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha konferensiyalar va tahlillar.

TURIZM SALOHIYATI TUSHUNCHASI: NAZARIY YONDASHUVLAR, ILMIY TAHLILLAR VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI

Bekmurodova F. A
Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti, PhD
Maxsumova O‘. D.
Xalqaro Islom akademiyasi magistranti

Annotatsiya. Ushbu maqolada turizm salohiyati tushunchasining nazariy asoslari, tarixiy rivojlanishi va zamonaviy yondashuvlari ko‘rib chiqiladi. Xalqaro turistik tashriflar statistikasi va Jahon Turizm Tashkiloti ma’lumotlari asosida turizmning pandemiyadan keyingi tiklanishi tahlil qilinadi. Shuningdek, turizm salohiyatini rivojlantirish uchun transport tizimi, infratuzilma va marketing strategiyalarining ahamiyati muhokama qilinadi. Maqolada turizm salohiyati nafaqat iqtisodiy rivojlanish vositasi, balki ekologik va ijtimoiy barqarorlikni ta’minlash omili sifatida qaraladi.

Kalit so‘zlar: turizm salohiyati, barqaror rivojlanish, pandemiyadan keyingi tiklanish, marketing, infratuzilma.

Аннотация. В данной статье рассматриваются теоретические основы понятия туристического потенциала, его историческое развитие и современные подходы. На основе статистики международных туристических прибытий и данных Всемирной туристической организации (UNWTO) проводится анализ восстановления туризма после пандемии. Также обсуждается важность транспортной системы, инфраструктуры и маркетинговых стратегий для развития туристического потенциала. В статье подчеркивается, что туристический потенциал является не только инструментом экономического роста, но и фактором экологической и социальной устойчивости.

Ключевые слова. туристический потенциал, устойчивое развитие, восстановление после пандемии, маркетинг, инфраструктура.

Annotation. This article examines the theoretical foundations, historical development, and contemporary approaches to the concept of tourism potential. Based on international tourist arrivals statistics and UNWTO data, the post-pandemic recovery of tourism is analyzed. Additionally, the importance of transport systems, infrastructure, and marketing strategies for enhancing tourism potential is discussed. The article emphasizes that tourism potential is not only an economic growth tool but also a driver of ecological and social sustainability.